

libations for a male or female sheep are a tenth [of an *eifah*] of flour mixed with a quarter of a *hin* of oil, and a quarter of a *hin* of wine. The same applies to the libations for a goat, whether a young or a full-grown one, whether male or female, and to the libations for a ewe, even though it is fully grown. But the libations for a ram are two tenths [of an *eifah*] of flour mixed with a third of a *hin* of oil, and a third of a *hin* of wine. The libations for a bull or a calf, whether male or female, are three tenths [of an *eifah*] of flour mixed with half a *hin* of oil and half a *hin* of wine. (2) These are the libations, whether for a burnt-offering or for a peace-offering, this is the amount for each one. As it says, “According to the number that you prepare, do this for each one, according to their number.” (Numbers 15:12) One may not add

to these amounts nor subtract from them. If one subtracts or adds even a minute amount, it is invalid. The exception is the sheep of burnt-offering that is brought on the day of waving the *omer*, whose libations are two tenths mixed with a third [according to *Kesef Mishnah*, a quarter] of a *hin* of oil. Even though its flour is doubled, its wine and oil are not doubled; rather the wine for the libation is a quarter of a *hin*.

עֲשֹׂרוֹן סוֹלֶת בָּלוּל בְּרִבְעֵית הַהֵיזֵן שֶׁמֶן וַיֵּיזֵן לִנְסֹף רִבְעֵית הַהֵיזֵן וְכֵן נִסְכֵי הָעֹז בֵּין קֶטֶן בֵּין גְּדוֹל בֵּין זָכָר בֵּין נְקֵבָה אוֹ נִסְכֵי רֶחֶל אֶף עַל פִּי שְׁהִיא גְדוֹלָה. אָבָל נִסְכֵי אֵיל הֵן שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים סוֹלֶת בָּלוּל בְּשְׁלִישִׁית הַהֵיזֵן שֶׁמֶן וַיֵּיזֵן לִנְסֹף שְׁלִישִׁית הַהֵיזֵן. וְנִסְכֵי הַפָּר אוֹ הָעֵגֶל בֵּין זָכָרִים בֵּין נְקֵבוֹת שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים סוֹלֶת בָּלוּל בַּחֲצֵי הַהֵיזֵן שֶׁמֶן וַיֵּיזֵן לִנְסֹף חֲצֵי הַהֵיזֵן: ב אֵלוֹ הֵן הַנִּסְכִּים בֵּין לְעוֹלָה בֵּין לְשִׁלְמִים כְּשִׁיעוֹר הַזֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו) כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כִּכְהָ תַעֲשׂוּ לְאֶחָד בְּמִסְפָּרָם. אֵין מוֹסִיפִין עַל הַשִּׁיעוֹרִין הָאֵלוֹ וְאֵין גּוֹרְעִין מֵהֶם. וְאִם גָּרַע אוֹ הוֹסִיף כָּל שֶׁהוּא פָּסֵל. חוּץ מִכִּבֹּשׁ הָעוֹלָה שֶׁמִּקְרִיבִין בְּיוֹם הַנִּפְתּוֹת הָעוֹמֵר שֶׁהַנִּסְכִּים שָׁלוּ שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים בָּלוּל בְּשְׁלִישִׁית הַהֵיזֵן שֶׁמֶן אֶף עַל פִּי שֶׁנִּכְפְּלָה סִלְתוֹ לֹא נִכְפְּלָה יֵינוּ וְשִׁמְנוֹ אֲלֵא יֵין לִנְסֹף רִבְעֵית הַהֵיזֵן:

TZAV FOR THURSDAY צו ליום חמישי

TORAH תורה

יכוין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה אחרונה דשם ב"ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

כב כָּל־זָכָר בַּבְּהֵנִים יֹאכַל אֶת־קֹדֶשׁ יְתֵהּ קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין הִיא: כג וְכָל־חֲטָאת אֲשֶׁר יֹבֵא קֹדֶשִׁים הִוא: כג וְכָל־חֲטָאת אֲשֶׁר יֹבֵא

(22) Any male among the priests may eat it. It is holy of holies. (23) But any

RASHI

(22) **Any male among the priests may eat it** — From here, we learn that the earlier verse (19), “The priest who performs the sin-offering [will eat it],” does not come to exclude all other priests [from eating that sacrifice, i.e., the verse there is not saying, “only the priest who performs the sin-offering may eat it”]. Rather, it comes to exclude a priest who is not fit to perform the service of a sin-offering. (23) **But any sin-offering [from whose blood was brought into the Tent**

רש"י (כב) כָּל זָכָר בַּבְּהֵנִים יֹאכַל אֶת־הָא לְמִדָּתָהּ, שֶׁהַמְחֹטֵא אוֹתָהּ, הָאֱמֹר לְמַעַלָּה – לֹא לְהוֹצִיא שְׂאֵר הַבְּהֵנִים, אֲלֵא לְהוֹצִיא אֶת שְׂאֵינוֹ רְאוּי לְחֹטְיוֹ: (כג) וְכָל חֲטָאת וְגו'. שְׂאֵם הַכְּנִיס מִדָּם חֲטָאת

מִדְּמָה לְמִשְׁכַּן זְמַנָּא לְכַפֵּרָא
 בְּקוֹדֶשֶׁת לֹא תִתְאָכֵל בְּגוֹרָא
 תִּתְוַקֵּד: א וְדֹא אֹרִיִּתָּא
 דְּאִשְׁמָא קִדֵּשׁ קוֹדֶשִׁין הוּא:
 ב בְּאַתְרָא דִּי יְכַסּוּן יֵת עֲלֵתָא
 יְכַסּוּן יֵת אִשְׁמָא וְיֵת דְּמִיָּה

מִדְּמָה אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ לֹא
 תֹאכַל בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹף: פ ז א וְזֹאת תֹּרַת
 הָאֵשֶׁת קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא: ב בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
 יִשְׁחֲטוּ אֶת-הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת-הָאֵשֶׁת

sin-offering from whose blood was brought into the Tent of Appointment to make atonement in the Sanctum, must not be eaten: it must be burned in fire. **7 (1)** And this is the law of a guilt-offering: It is holy of holies. (2) They must slaughter the guilt-offering in the place where they slaughter the burnt-offering;

RASHI

of Appointment ... must not be eaten] — *[This verse teaches us] that if, from a sin-offering to be sacrificed on the external altar, the priest brings any of its blood inside [the Sanctum], then the sacrifice becomes invalid (Zevachim 81b). Any — [This seemingly superfluous word] comes to include all other holy sacrifices [in this law].*

רש"י
 הַחִיצוֹנָה לְפָנִים פְּסוּלָה: וְכֹל לְרֵבּוֹת שְׂאֵר קֹדְשִׁים:
 (א) קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא. הוּא קָרֵב, וְאֵין תְּמוּרָתוֹ
 קָרְבָּה: (ב) יִשְׁחֲטוּ. רֵבָה לְנוּ שְׁחִיטוֹת הִרְבָּה, לְפִי
 שְׂמִיעֵינוּ אִשְׁם בְּצַבּוּר, נֹאמֵר "יִשְׁחֲטוּ" רַבִּים וְתִלְאוּ
 בְּעוֹלָה, לְהִבְיֵא עוֹלֵת צַבּוּר לְצִפּוֹן: (ג) וְאֵת כֹּל
 חֲלָבוֹ וְגו'. עַד כָּאן לֹא נִתְפָּרְשׁוּ אֲמוּרֵין בְּאִשְׁם, לְכַף
 הַצֶּרֶךְ לְפָרֶשֶׁם כָּאן, אֲבָל חֲטָאֵת _ כְּבָר נִתְפָּרֵשׁ בָּהּ
 בְּפִרְשֵׁת "וַיִּקְרָא": אֵת הָאֵלִיָּהּ. לְפִי שְׂאִשְׁם אֵינוּ בָּא,

7 (1) [And this the law of a guilt-offering:] It is holy of holies — *[and since it is a guilt-offering, only] it must be sacrificed [as the guilt-offering:] an animal which is substituted for it, may not be sacrificed, [rather it remains in pasture until it becomes defective] (Torat Kohanim 7:79). (2) They must slaughter* — *[By using the plural pronoun, "They," Scripture here has seemingly] come to describe many slaughterers [i.e., it has included the case of a communal guilt-offering, which has "many slaughterers" i.e., is slaughtered for many]. However, since we do not find a case of a communal guilt-offering [mentioned in Scriptures, the verse is understood somewhat differently: it uses the plural pronoun,] as it links the guilt-offering with the burnt-offering [where we do have a case of a communal sacrifice], in order to include also the communal burnt-offering in the requirement that it too be slaughtered in the northern sector [of the Holy Temple courtyard, just as is required of an individual's burnt-offering] (Torat Kohanim 7:82). (3) All of its fat ... — Until this juncture in the verse, the אימורין [— portions to be sacrificed on the altar] in the case of a guilt-offering had not yet been specified. This is why Scripture needs to specify them here (verses 3-4). However, in the case of a sin-offering, the אימורין have previously been specified in the parshah of ויקרא (see Leviticus 4:8-9), [and that is why when describing the law of a sin-offering (see verses 6:18-23 above), its אימורין were not specified]. **The tail** — *[In the case of a peace-offering, Scripture treated sheep and goat offerings as two separate entities, by specifying the sacrificial procedures for each separately (see Leviticus 3:7-15). Why here, then, in the case of guilt-offerings, is no distinction made between sheep**

יִזְרַק עַל מִדְבַּחַת סְחֹר סְחֹר:
 ג וְיִת כָּל תְּרִיבֵיהּ יִפְרֵשׁ מִנִּיהּ
 ית אֲלֵיתָא וְיִת תְּרַבָּא דְחַפֵּי
 ית גֵּוָא:

וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סְבִיב: ג וְאֶת־
 כָּל־חֻלְבּוֹ יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֲלִיָּה וְאֶת־
 הַחֻלֵּב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב:

and its blood must be splashed upon the altar, around. (3) And he must offer from it, all of its fat: The tail, and the fat which covers the innards.

RASHI

רש"י

אֵלָא אֵיל אִיל אִיל אוּ כְּבֵשׁ, וְאֵיל וְכֵבֶשׂ נִתְרַבּוּ בְּאֲלִיָּה: and goats?] Because guilt-offerings only consist of a ram (אֵיל) or a sheep (כֵּבֶשׂ) [and not goats], and rams and sheep are the ones [automatically] included in the category of [those animals whose] tail [must be taken as one of the אימוריִן. Thus, no distinction between sheep and goats was made here].

PROPHETS Jeremiah 8

נביאים ירמיה פרק ח

ח אֵיכָדִין תִּימְרוּן חֲפִימִין
 אֲנַחְנָא וְעַל אֲוִרֵיתָא דִּי
 אֲנַחְנָא רְחִיצִין בְּכֶן הָא
 לְשִׁקְרָא עֲבִיד סִפְר קוּלְמִס
 דְּשִׁקְרָא לְזִיפָא: ט בְּהִיתוּ
 חֲפִימֵיָא אֲתַבְּרוּ וְאֲתַאֲחִידוּ
 הָא בְּפִתְגָמָא דִּי קִצּוּ וְחוּלֵק
 בְּחֻכְמֵיתָא לִית לְהוּן: י בְּכֶן
 אֲתֵן ית גְּשִׁיהוּן לְאַחַרְנִין
 חֻקְלֵתְהוּן לִירוּתֵין אַרִי מִן זְעִירָא וְעַד רַבָּא כְּלָהוּן אֲנִסִי מִמּוֹן מִסְפָּר וְעַד כְּלָהוּן עֲבַדֵי שִׁקְרָא:

ח אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְדוּה אֲתַנוּ
 אֲכֶן הִנֵּה לְשִׁקְרָא עָשָׂה עֵט שִׁקְרָא סִפְרִים: ט הַבְּשׁוּ
 חֲכָמִים חֲתוּ וְיִלְכְּדוּ הִנֵּה בְּדַבַּר־יְדוּה מָאִסוּ וְחֻכְמַת־
 מָה לָּהֶם: י לָכֵן אֲתֵן אֶת־נְשֵׁיהֶם לְאַחֲרִים שְׂדוּתֵיהֶם
 לְיֹורְשֵׁים כִּי מִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל כָּלָה בַצַּע
 בַּצַּע מִנְבִיא וְעַד־כֹּהֵן כָּלָה עָשָׂה שִׁקְרָא:

(8) How do you say, We are wise, and the Torah of the Lord is with us? Behold, certainly for falsehood has labored the false pen of the scribes. (9) The wise men are ashamed, they are dismayed and caught; behold, they have rejected the word of the Lord, and what wisdom is in them? (10) Therefore I will give their wives to others, and their fields to inheritors; for from the least to the greatest every one is greedy for gain, from the prophet to the priest every one deals

RASHI

רש"י

(8) Behold, certainly for falsehood — (ח) הִנֵּה לְשִׁקְרָא. הִנֵּה חֲכַמְתְּכֶם לְשִׁקְרָא בְּכֶם: עָשָׂה עֵט שִׁקְרָא סִפְרִים. נְבִיאָכֶם: (ט) הַבְּשׁוּ. חֲכָמִים כְּמוֹתְכֶם: (י) בַצַּע בַּצַּע. גְּזוּלָנִים: (יא) וִירְפוּ. וִירְפָאוּ: וִירְפוּ —

ashamed — the wise men like you. (10) Is greedy for gain — i.e., the robbers. (11) וִירְפוּ —

יֵא וַיִּרְפוּ אֶת־שֹׁבֵר בֵּת־עַמִּי עַל־נִקְלָה לְאֹמֵר שְׁלוֹם וּ
 שְׁלוֹם וְאִין שְׁלוֹם: יב הִבְשׂוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַם־בוֹשׁ
 לָא יִבְשׂוּ וְהַפְלִם לָא יִדְעוּ לְכֵן יִפְּלוּ בַּנְּפִלִים
 בַּעַת פְּקֻדָּתָם יִכְשְׁלוּ אָמַר יְדוּהָ:

יֵא וַאֲסִיאוּ יֵת תִּבְר כְּנִישְׁתָּא
 דְּעַמִּי בְּמִילֵי שְׁקָרִיהוֹן לְמִימַר
 שְׁלָמָא שְׁלָמָא וְלִית שְׁלָם:
 יב עֲלִיהוֹן לְמַבְהַת אָרִי
 תוֹעֵבָה עָבְדוּ אִף מַבְהַת לִית
 אַנּוּן בְּהַתִּין וְאַתְּכַנְעָא לִית

אָנּוּן יִדְעִין בְּכּוּן יִתְרַמּוּן קִטְיִלִין בְּעַדְן דְּאַסְעֵר עֲלִיהוֹן חוֹבִיהוֹן יִתְקַלּוּן אָמַר יי:

falsely. (11) And they have healed the hurt of the daughter of my people lightly, saying, Peace, peace, when there is no peace. (12) They should have been ashamed because they have committed abomination, yet they are not at all ashamed, neither do they know how to blush; therefore they shall fall among those that fall, in the time of their visitation they shall stumble, says the Lord.

RASHI

means they have healed. Saying, Peace — will be to you. (12) Are not at all ashamed — They are not ashamed of their bad deeds,

רש"י
 לְאֹמֵר שְׁלוֹם. יְהִיָּה לְכֵם: (יב) לָא יִבְשׂוּ. אִינָם
 מִתְבִּישִׁין בְּמַעֲשֵׂיהֶם הִרְעִים לְשׁוֹב אֵלַי:

to return to Me.

WRITINGS Proverbs 23

ב וּתְשִׁים סַכִּינָא בְּלוֹעַף אִין
 מְרָא דְנַפְשָׁךְ אַתָּה: ג לָא
 תִּתְרַגַּג לְבִשְׂוִלֵי וְהַנּוֹן
 מִיכּוֹלֵתָא דְכִדְבוּתָא: ד לָא
 תִּקְרַב לְעֵתִירָא אֵלָא

כתובים משלי פרק כג
 ב וְשִׁמְתָּ שֹׁכִין בְּלוֹעַף אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אַתָּה: ג אֵל־
 תִּתְאֹו לְמַטְעַמּוֹתֶיךָ וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים: ד אֵל־תִּיגַע
 לְהַעֲשִׂיר מִבִּינְתֶךָ חֲדַל: ה הִתְעוּף (קרי הִתְעִיף)

בְּבִינְתֶךָ פֶּרֶק מְנִיָּה: ה אִין תִּצַּר עֵינְךָ בֵּיהּ לָא מִתְחַזִּי לָךְ מִטּוֹל דְּמַעַבְד עָבְד לִיָּה גַּפְתָּא הִיךְ נִשְׂרָא

(2) And put a knife to your throat, if you be a man given to appetite. (3) Do not desire his delicacies, for they are deceitful food. (4) Do not weary yourself to be rich, cease from your own wisdom. (5) Will you tire your eyes upon it? It is

RASHI

(2) **And put a knife to your throat** — *If you see that he is of a stingy disposition, do not eat of his [food]. If you be a man given to appetite* — *who greatly desires to eat.*
 (3) **Do not weary yourself to be rich** — *to [heap*

רש"י
 (ב) וְשִׁמְתָּ שֹׁכִין בְּלוֹעַף. אִם רְאִיתָ עֵינּוּ צָרָה אֵל
 תֹּאכַל מִשְׁלוֹ: אִם בַּעַל נֶפֶשׁ אַתָּה. תֹּאב לְאָכַל:
 (ג) אֵל תִּתְאֹו. אֵל תִּתְאֹוָה: (ד) אֵל תִּיגַע לְהַעֲשִׂיר.
 לַעֲשׂוֹת גְּרִסְתֶךָ חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת סוּף שֶׁתִּשְׁכַּחֶם:
 מִבִּינְתֶךָ. שְׂאֵתָה מִבֵּין חֲדַל מִדְּבַר זֶה: (ה) הִתְעִיף

up] bundles and bundles of your studies [very quickly], for in the end you will forget it. From your own wisdom — *from you own comprehension [you should understand], to cease from this. (5) Will you tire your eyes* — *As the fleeting moment of the blink of an eye, you no*

עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינָנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה לָּו כְּנַפִּים כְּנֹשָׁר
 וְעֵיף (קרי יְעוֹף) הַשָּׁמַיִם: וְאֶל־תִּלְחֶם אֶת־לֶחֶם רֵעַ
 עֵינְךָ וְאֶל־תִּתְאָו (קרי תִּתְאִיו) לְמִטְעַמְתָּיו:

gone; for it [riches] certainly make themselves wings, like an eagle that flies toward heaven. (6) Do not eat the bread of he who has a stingy eye, neither desire his delicacies.

RASHI

longer possess this learning [it will be forgotten].

רש"י

עֵינֶיךָ. בְּרָגַע שֶׁתִּכְפַּל עֵינֶיךָ לְעֶצְמֶךָ וְאֵין אוֹתָהּ הַגֵּירָסָא מִצִּוְיָה בְּרָ:

Mishnah Menachot, chapter 11

משנה מנחות פרק יא

(1) The two loaves [of Shavuot] were kneaded separately and baked separately. The [cakes of the] showbread were kneaded separately and baked in pairs. They [the cakes of the showbread] were prepared in a mold; and when they were taken out of the oven, they were, again, put into a mold, lest they become damaged. (2) The two loaves and the showbread were alike in that the kneading and the shaping were performed outside [the Temple court], but the baking, inside; and it [the baking] did not override the Sabbath [accordingly, the loaves were baked before the Sabbath]. Rabbi Yehudah says, All these works were performed inside [the Temple court]. Rabbi Shimon says, Accustom yourself to say, the two loaves and the showbread were valid whether made in the Temple court or in Beit Pagi [which was outside the Temple courtyard; Rabbi Shimon therefore holds that they may even be baked outside the Temple court]. (3) The kneading, the rolling [of the dough], and the baking of the High

א שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נְלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת, וְנֹאפּוֹת אַחַת אַחַת. לֶחֶם הַפָּנִים נְלוּשׁ אֶחָד אֶחָד, וְנֹאפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם. וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכִשְׁהוּא רָדָן, נוֹתֵנָן בְּטְפוּס, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ: ב אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים, לִישְׁתָן וְעִרְכִּיתָן בְּחוּץ, וְאִפְיִיתָן בְּפָנִים, וְאֵינָן דוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בְּפָנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, לְעוֹלָם הוּי רְגִיל לומר, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים כְּשֵׁרוֹת בְּעִזְרוֹהָ, וְכִשְׁרוֹת בְּבֵית פֶּאגִי: ג חֲבִיתִי כֹהֵן גְּדוֹל,

רבנו עובדיה מברטנורא

א שְׁתֵּי הַלֶּחֶם. לֶחֶם הַפָּנִים נְלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. דְּכַתִּיב בִּיה (שם כד) שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים יִהְיֶה הַחֹלֶה הָאֶחָת, מִלְּמַד שֶׁנְלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וּמִנֵּין שֶׁאִפְיִיתָן שְׁתֵּים שְׁתֵּים, תְּלִמּוּד לומר (שם) וּשְׁמַת אוֹתָם, שִׁימָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁאֵתָה עוֹשֶׂה מֵהֶם דֵּהֵינּוּ בְּתַנּוּר תֵּהָא בְּלִשׁוֹן אוֹתָם, דְּמִשְׁמַע שֶׁהִיא נוֹתֵן שְׁנַיִם בְּשְׁנֵי דְפוּסִים יָחַד בְּתַנּוּר. יִכּוֹל אִף שְׁתֵּי הַלֶּחֶם כֵּן, תְּלִמּוּד לומר וּשְׁמַת אוֹתָן, שֶׁהִיא לוֹ לומר וּשְׁמַתָם, מֵהַ תְּלִמּוּד לומר וּשְׁמַת אוֹתָם, אוֹתָם אֵתָה נוֹתֵן שְׁנַיִם בְּתַנּוּר, וְאֵי אֵתָה נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם אֵלֵּא אֶחָד אֶחָד: ב טְפוּס. כְּמוֹ דְפוּס. פּוֹרְמָ"א בְּלַע"ז כְּמִין תִּיבָה שֶׁנִּיטֵל כְּסוּיָה וּשְׁתֵּי דְפְנוּתֶיהָ זֹו כְּנִגְדַּד זֹו, כִּךְ הַלֶּחֶם הָיוּ לוֹ שְׁתֵּי דְפְנוֹת וְשׁוּלִים רַחְבִּים וּמִתְקֵן הַבְּצֵק בְּתוֹךְ הַדְּפוּס שִׁיחָא עֲשׂוּי כַּעֲזֵן הַדְּפוּס: וְכִשְׁהוּא רֹודָה. אוֹתָן מִן הַתַּנּוּר: נוֹתֵנָן בְּטְפוּס כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ. וְיִשְׁבְּרוּ. נִמְצָא שְׁלֹשָׁה דְפוּסִים הֵן, אֶחָד כְּשֶׁהוּא בְּצֵק, וְאֶחָד הִיָּה לֵה בְּתַנּוּר כְּשֶׁהוּא נֹאפָה וְאֶחָד כְּשֶׁהוּא רֹודָה מִן הַתַּנּוּר נוֹתֵנָה בְּדְפוּס כְּדִי שֶׁלֹּא תִתְקַלְקַל: ב לִישְׁתָן וְעִרְכִּיתָן בְּחוּץ וְאִפְיִיתָן בְּפָנִים וְאֵינָן דוּחוֹת אֵת הַשֶּׁבֶת. אִפְיִיתָן: וְכִשְׁרוֹת בְּבֵית פֶּאגִי. רַמְבַּ"ם אוֹמֵר שֶׁהוּא מְקוּם סְמוּךְ לַהֵר הַבֵּית מְחוּץ, שֶׁשֵּׁם הוּי אוֹפִים הַמְנַחֲחוֹת.

Priest's loaves [i.e., the meal-offering which was brought daily by the High Priest, half of the tenth being offered in the morning and the other half in the evening; (see: Leviticus 6:12-25)] were performed within [the Temple court, for the “tenth” measuring bowl, by which the tenth was separated was, according to all views, a sanctified vessel, so that the flour became sanctified therein; hence, it was necessary to knead it inside], and they overrode the Sabbath; [however] the grinding [of the grain for it] and the sifting did not override the Sabbath. Rabbi Akiva laid down this general

rule: Any work [for the Temple service] that can be done on the eve of the Sabbath does not override the Sabbath, but that which cannot be done on the eve of the Sabbath overrides the Sabbath [as the grinding and sifting can be done before the Sabbath they do not override the Sabbath, but the kneading, the shaping, and the baking cannot be done before the Sabbath, for since the flour has already been sanctified in the half-tenth measure, the offering would become invalid if kept overnight; accordingly, they override the Sabbath]. (4) All [the preparation of] meal-offerings which are required within [the Temple courtyard] require a vessel [of preparation i.e., it cannot be done on a counter], but every act that is not prepared in a vessel may be performed outside, [hence, the kneading and rolling of the dough may be done on a counter or board]. The two loaves [of Shavuot] were seven handbreadths long and four wide and their horns [these horns were lumps of dough put on all the sides of the loaf in the manner of horns], four fingerbreadths long. The showbread were ten handbreadths long and five wide and their horns were seven fingerbreadths. Rabbi Yehudah says, Lest you err [Remember but the words] *ZaDaD YaHaZ* [the consonants of these two words have the numerical value of 7, 4, 4 and 10, 5, 7, which correspond to the dimensions of the two loaves and the showbread, respectively]. Ben Zoma says, “And you shall set upon the table showbread before me continuously:” (Exodus 25:30) [“showbread” — *lechem hapanim* signifies] that it shall have sides, [based on the reading *panim* it shall have walls and corners, i.e., the horns mentioned above]. (5) The table was ten handbreadths long and five wide [for, according to Rabbi Yehudah, the cubit consisted of five

רבנו עובדיה מברטנורא

מלשון פת בג המלך. ואין הלכה אלא כדברי תנא קמא: **ג חביתי כהן גדול לישתן ועריכתן בפנים.** לדברי הכל. שאותו חצי עשרון שחולק בו עשרונו של כהן גדול נמשח ונתקדש ומקדש את המנחה ודוחות את השבת. לפי שאי אפשר לעשות לישא ועריכה ואפייה מאתמול, דכיון דמיקדשא בכלי מיפסלא בלינה: **ד יש בהן מעשה כלי בפנים.** במלאכתן שנעשה בהן בפנים טעונים כלי. לאפוקי על גבי טבלא. במלאכתן שנעשית בחוץ כגון לישתו ועריכתו של לחם הפנים אין טעון כלי: **וקרנותיהן.** שהוא מדביק בצק לכל דופן כמין קרנים, ואורך הקרן יוצא ארבע אצבעות: **ר' יהודה אומר שלא תטעה.** בין שתי הלחם הפנים בין בשיעור אורך ורוחב בין בשיעור הקרנות, בשתי הלחם ארכו שבעה ורחבו ארבעה וקרנותיו ארבע אצבעות, וסימנך ז"ד. ולחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה וקרנותיו

לישתן [ועריכתן] ואפייתן בפנים, ודוחות את השבת. טחונן והרקדן אינן דוחות את השבת. כָּלֵל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, כָּל מִלְאכָה שְׁאֵפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מְעַרְבֵי שֶׁבֶת, אֵינָה דוֹחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׂאֵי אֶפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מְעַרְבֵי שֶׁבֶת, דוֹחָה אֶת הַשֶּׁבֶת: **ד כָּל הַמְנַחֹת יֵשׁ בָּהֶן מְעֻשָׂה כְּלֵי בַפְּנִים, וְאֵין בָּהֶן מְעֻשָׂה כְּלֵי בַחוּץ.** (כִּיצַד), שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֲרָכָן שֶׁבַעָה וְרַחְבָּן אֲרָבְעָה וְקִרְנוֹתֵיהֶן אֲרָבַע אֲצֵבָעוֹת. לֶחֶם הַפְּנִים, אֲרָכָן עֶשְׂרֵה וְרַחְבָּן חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שֶׁבַע אֲצֵבָעוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, שְׁלֹא תִטְעֶה, ז"ד י"ז. בֵּן זֹמָא אֹמֵר, וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פְּנִים לְפָנֵי תַמִּיד, שִׁיחָא לֹו פְּנִים: הַ שְּׁלֶחָן, אֲרָכּוּ עֶשְׂרֵה, וְרַחְבּוּ

handbreadths, and the dimensions of the table are given in the Torah (Exodus 25:13) as two cubits long and one wide]; the cakes of the showbread were ten handbreadths long and five wide. Each cake was placed lengthwise across the width of the table [so that five handbreadths of bread lay directly on the table, and two and a half handbreadths of bread overlapped on each side of the table. Then, the] two and a half handbreadths [of bread, which overlapped the table on either side] were turned upwards [to stand perpendicular to the table] at either side, so that their length filled the entire width of the table. [He would place a total of six loaves, one on top of the other. The width of the bread however, being five handbreadths, covered only half the length of the table, and he therefore would place another pile of six loaves on the other remaining five handbreadths of the table]. This is the opinion of Rabbi Yehudah. Rabbi Meir says, The table was twelve handbreadths long and six wide [for the cubit, according to Rabbi Meir, consisted of six handbreadths]; the cakes of the showbread were ten handbreadths long and five wide. Each cake was placed lengthwise across the breadth of the table, and two handbreadths were turned up at either side; and there was a space of two handbreadths between [the two rows of showbread] so that the wind could blow between them [this free circulation of air between the two rows would prevent the cakes from becoming moldy]. Abba Shaul says, There they used to put the two dishes of frankincense pertaining to the showbread. They said to him, Is it not written, “and you shall put pure frankincense upon [a] each row?” (Leviticus 24:7) [The Hebrew *al* generally means “upon;” thus the frankincense was to be placed upon the bread itself]. He replied, But is it not written, “and next to [a] him shall be the tribe of Menasheh?” (Numbers 2:20) [In this verse *al* clearly denotes next to, by the side of. Likewise, argues Abba Shaul, in the case of the showbread,

חמשה. לחם הפנים, ארכן עשרה ורחבן חמשה נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן, וכופל טפחים ומחצה מכאן ומחצה מכאן, נמצא ארכו ממלא כל רחבו של שלחן, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, השלחן ארכו שנים עשר ורחבו ששה. לחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה. נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן, וכופל טפחים מכאן ומחצה מכאן ומחצה רוח באמצע, כדי שתהא הרוח מנשבת ביניהן. אבא שאול אומר, שם היו נותנין שני בויכי לבונה של לחם הפנים. אמרו לו, והלא כבר נאמר (ויקרא כד), ונתת על המערכת לבנה זכה. אמר להן, והלא כבר נאמר (במדבר ב), ועליו מטה מנשה:

רבנו עובדיה מברטנורא

שבע אצבעות, וסימנך יח"ז. ודרכו של ר' יהודה לתת סימנים, כמו דצ"ך עד"ש באח"ב: **שיהא לו פנים**. דפנותו [שיהא לו פנים זויות] והן הן הקרנות: **ה ארכו עשרה ורחבו חמשה**. כדכתיב (שמות כח) אמיתים ארכו ואמה רחבו. ר' יהודה לטעמיה דאמר [אמה] של כלים בת חמשה טפחים היא: **נותן ארכו**. של לחם הפנים כנגד רחבו של שלחן; **וכופל**. הלחם, טפחים ומחצה למעלה בגובה מכאן ומכאן. והן הן הקרנות ונמצאו זקופות בשוה לשפת השלחן; **נמצא ארכו ממלא כל רחבו של שלחן**. ורחבו מחזיק חציו אורך של שלחן. וכשהיה מסדר אחר אצלו, נמצא שלחן כולו מלא: **ארכו שנים עשר**. ר' מאיר לטעמיה דאמר כל אמה בת ששה טפחים חוץ ממוזב הזוהב וקין מוזב החיצון והסובב והיסוד. והלכה כר' מאיר: **לחם הפנים ארכו עשרה**. בהא מודה רבי מאיר: **וטפחים רוח באמצע**. בין שני הסדרים. דרוחב הלחם לא הוי אלא חמשה, שני הסדרים מחזיקין עשרה בשלחן לארכו, פשו להו טפחים רוחב בין סדר לסדר, שתהא הרוח מנשבת בהם שלא יתעפשו: **אבא שאול אומר שם**. באותו ריח שבין סדר לסדר נותנים הבויכים: **והלא כבר נאמר ונתת על המערכת**. על ממש משמע: **ועליו מטה מנשה**. והיינו סמוך. הכא נמי על סמוך והלכה

al means “by the side of” and not “upon”].

(6) There were four golden boards attached [to the table, which began at the floor, extending over the height of the table], the surface of the boards which extended over the table, were notched [at certain intervals, creating gaps into which rods would be inserted, to be used as shelves], which supported the cakes, two [boards] for the one row and two for the other row. And there were twenty-eight rods, each [shaped] like the half of a hollow reed, fourteen for the one row and fourteen for the other row

[the bottom loaf was placed on the table, the second, third, fourth and fifth loaves each required three rods apiece, since the shelf of rods was supporting the weight of the row above it as well; however, the top shelf only required two rods]. Neither the insertion of the rods nor their removal overrode the Sabbath, rather, [a priest] used to enter on the day before the Sabbath, draw out the rods, and place them across the [open] length of the table [which remained open space, in accordance with the view of Rabbi Meir in the previous Mishnah]. [The rods were removed on Friday; on Saturday, fresh loaves were set on the table, without however, putting the rods in their place, and in the evening after the Sabbath, the rods were inserted between the cakes]. Every article that stood in the Temple [except for the ark] was placed with its length parallel to the length of the House [i.e., east to west; e.g., the table.] (7) There were two tables inside the hall at the entrance to the Sanctuary, one of marble and the other of gold. On the table of marble they laid the showbread when they were brought in [to cool off, before setting them onto the table of the showbread (Tiferet Yisrael)], and on the table of gold they laid the showbread when they were brought out [while the frankincense was being burnt on the altar (see the following Mishnah)], since we must raise [in honor] that which is holy, but not bring down [hence, it went from the marble table, to the golden showbread table and when the bread was removed it was placed on the gold table of the hallway]. And within [the Sanctuary] was a table of gold on

רבנו עובדיה מברטנורא

כאבא שאול: וּמפוצלין. לתת ראשי קנים באותן פיצולים. וכמנן הקנים כך מנן הפיצולים: **ארבעה עשר לסדר זה**. שש חלות שהיו בסדר המערכת. לארבע מהן לכל אחת שלשה קנים, הרי שנים עשר קנים, והעליונה אינה צריכה אלא שנים לפי שאין עליה משאוי הרי ארבעה עשר. וחלה התחתונה אינה צריכה כל עיקר, לפי שמונחת על טהרו של שלחן: **לא סדור קנים**. במערכה החדשה: **ולא נטילתן**. מעל הישנה, דוחה שבת: **נכנס מערב שבת ושומטן**. מבין כל לחם ולחם, ומניחם לארכו של שלחן. ולמחר מסדר הלחם. ולמוצאי שבת נותן הקנים בין כל לחם כמשפטן: **ארכן לארכו של בית**. ממזרח למערב היו מונחין בארכן. חוץ מן הארון שארכו לרחבו של בית, שהבדים שבארון היו בולטים ודוחקים בפרוכת ודומין בשני דדי אשה שנאמר (מלכים א' ח) ויאריכו הבדים וייראו, והבדים לרחבו של ארון היו מונחים, דאילו לארכו של ארון היו הבדים, לא היה בין בד לבד אלא שיעור רוחב הארון דהיינו אמתא ופלגא, ותרי גברי הנושאין בשני בדים את הארון שנים מכאן ושנים מכאן לא הוו מצי ליכנס בין בד לבד, אלא ודאי לרחבו נתונים, והן היו ממזרח למערב שהרי היו דוחקים בפרוכת, נמצא ארכו של ארון לרחבו של בית: **ז על פתח הבית**. אצל פתח ההיכל בכניסתו. ולא היו מניחים שם אלא להראות שמעלין בקודש, דעכשיו מניחין על של שיש ומיד נושאין להיכל ומסדרין על של זהב של משה: **ועל של זהב ביציאתו**. עד שיוקטרו בויכים, כדקתני לקמן במתניתין:

ו ארבעה סניפין של זהב היו שם מפוצלין מראשיהן, שהיו סומכים בהן שנים לסדר זה ושנים לסדר זה. ועשרים ושמונה קנים, פחצי קנה חלול, ארבעה עשר לסדר זה וארבעה עשר לסדר זה. לא סדור קנים ולא נטילתן דוחה את השבת, אלא נכנס מערב שבת ושומטן ונותנן לארכו של שלחן. כל הפלים שהיו במקדש, ארכן לארכו של בית: ז שני שלהנות היו באולם מבפנים על פתח הבית, אחד של שיש ואחד של זהב. על של שיש נותנים לחם הפנים בכניסתו, ועל של זהב ביציאתו, שמעלין בקדש ולא מורדין. ואחד של זהב מבפנים, שעליו

which the showbread lay continuously. Four priests entered, two bearing the two rows [of the showbread] in their hands and two bearing the two dishes [of frankincense] in their hands; and four went in before them, two to take away the two rows [of the showbread] and two to take away the two dishes [of frankincense]. Those who brought them in, stood at the north side with their faces to the south, and those who took them away, stood at the south side with their faces to the north [the priests thus stood facing each other, separated only by the breadth of the table, for the table stood lengthwise from east to west].

These withdrew [the old] and the others laid down [the new], the handbreadth of the one being by the side of the handbreadth of the other [i.e., the taking away of the old bread and the placing of the new were simultaneous; as one priest withdrew the old, the other would replace them with the new], for it is written, “before me continuously” (Exodus 25:30) [The showbread shall be before the Lord continuously, and at no time, shall the table be without the bread]. Rabbi Yose says, Even if these [first] took away [the old] and the others laid down [the new later on], this, too, fulfills the requirement of “continuously.” They went and laid [the old bread] on the table of gold that was in the hall. The dishes [of frankincense] were then burnt, and then the loaves were distributed among the priests [the loaves were shared equally among the outgoing division of priests and the ingoing division, and were to be eaten during the day (i.e., on the Sabbath) and the night until midnight]. If Yom Kippur fell on a Sabbath, the loaves were distributed in the evening [i.e., at the conclusion of Yom Kippur, since they could be eaten only during that night until midnight, for under no circumstances was the time for the eating extended]. If Yom Kippur fell on Friday, the he-goat of Yom Kippur [Numbers 29:11; this was the only offering (the *Musaf* offering) brought on Yom Kippur whose flesh was consumed by the priests] was consumed in the evening [after the fast on Friday night and only until midnight; even though it was obviously raw as it could not be cooked on the Sabbath]. The Babylonian [priests] used to eat it raw, for

לָחֶם הַפָּנִים תָּמִיד. אַרְבַּעַה כְּהֻנִּים נִכְנְסִין, שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנַיִ סְדָרִים, וּשְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנַיִ בְּזִיכִין. וְאַרְבַּעַה מִקְדִּימִין לַפָּנִיהֶם, שְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנַיִ סְדָרִים, וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנַיִ בְּזִיכִים. הַמִּכְנִסִּים עוֹמְדִים בְּצַפּוֹן, וּפְנֵיהֶם לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִין עוֹמְדִים בְּדָרוֹם, וּפְנֵיהֶם לְצַפּוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין, וְטַפְחוּ שָׁל זֶה כְּנֶגֶד טַפְחוּ שָׁל זֶה, שְׁנֹאמֵר (שְׁמוֹת כה), לְפָנַי תָּמִיד. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אֶפְלוּ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין, אִף זֶה הִיתָה תָּמִיד. יֵצְאוּ וְנָתְנוּ עַל הַשֻּׁלְחָן שָׁל זֶה בְּשֵׁיהֶם כְּאוֹלָם, הַקְּטִירוֹ הַבְּזִיכִין, וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְכַהֲנָיִם. חָל יוֹם הַכַּפּוּרִים לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת, הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְעֶרֶב. חָל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת, שְׁעִיר שָׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים נֶאֱכָל לְעֶרֶב, הַבְּבִלִיִּים אוֹכְלִין אוֹתוֹ

רבנו עובדיה מברטנורא

המכניסים עומדים בצפון. דהכי עדיף טפי דאותן שמסדרים העבודה יהיו בצפון אלו מושכין. ועד שלא הגביהו מן השלחן אלו מניחין: אפילו אלו נוטלין. ואלו עצמן מניחין אחר שנטלו: אף זו היתה תמיד. דסבר ר' יוסי דאין תמיד אלא שלא ילין שלחן לילה אחד בלא לחם: והחלות מתחלקות לכהנים. משמר היוצא חולק עם משמר הנכנס שדין לחם הפנים לאכלו באותו שבת שנטלים אותו מעל השלחן, ועבשיו אין יכולים לאכלו מפני התענית: החלות מתחלקות לערב. ואין ממתינים לחלקו למחר מפני שנפסל בלינה לאחר זמנו שנטלת: שעיר. של מוסף שהוא חטאת ונאכל לכהנים: נאכל לערב. בלילי שבת. שזמנו ליום ולילה עד חצות. ואע"פ שאין יכולים לבשלו בשבת ולא ביום הכיפורים: הבבליים. כהנים שעלו מבבל. ובגמרא מפרש דלא בבליים היו אלא אלכסנדרים היו. ועל שם ששונאים

they were of finicky. (8) [the priest] set the showbread on the Sabbath and the dishes [of frankincense] on the day after the Sabbath, and burnt the dishes [of frankincense] on the [next] Sabbath, it is not valid [since the frankincense had not been left for a full week from Sabbath to Sabbath, on the table. Moreover, it cannot be left until the following Sabbath (i.e., for thirteen days), for the bread would become invalid after the first Sabbath,] and one is not liable for *pigul* [if, during the burning of the frankincense, in the

above case, the priest intended to eat from the bread outside its prescribed time, it does not become invalidated, through improper thought as *pigul* and whoever eats from it does not incur the penalty of *karet*, for the burning of the frankincense (i.e., the *matir*) was not done in its proper order], *notar* [likewise, the penalty of *karet* is not incurred on the ground of *notar*, i.e., for eating the bread after the time prescribed for its eating has elapsed], or [for eating the bread while in a state of] uncleanness, [for the bread was, at no time, rendered permissible to be eaten and only for that, which is permitted to be eaten in a state of purity, is the penalty of *karet* incurred if eaten in impurity]. If he set the bread and the dishes [of frankincense] on the Sabbath and burnt the dishes of frankincense on the day after the Sabbath, it is not valid, and one is not liable thereby for *pigul*, *notar*, or uncleanness. If he set the bread and the dishes [of frankincense] on the day after the Sabbath and burnt the dishes [of frankincense] on the [next] Sabbath, it is not valid [for both the bread and the frankincense must remain on the table from one Sabbath to another Sabbath]. What should he do? He should leave it until the following Sabbath [for thirteen days in all; as neither the bread nor the frankincense became sanctified until the incidence of the first Sabbath, it therefore may be left until the second Sabbath which would, in effect, be only one week for the “sanctified” bread and frankincense]. For even if it remains [these] many days on the table there is no harm. (9) The two loaves [of Shavuot] were never eaten earlier than on the

רבנו עובדיה מברטנורא

תלמידי חכמים שבארץ ישראל את הבליים, קראו לאלכסנדרים שעושים מעשה רעבתנות בבליים: היו אוכלין אותו חיי. כשחל יום הכיפורים להיות בערב שבת: מפני שרעתן יפה. ואין קצים לאכול הבשר כשהוא חיי: ואת הבזיכים לאחר שבת. ודין היה לסדרן בשבת בשעת עריכת הלחם: והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. דמחוסר זמן הוא, שלא היה על השלחן אלא ששה ימים. והבא אי אפשר לתקן ולומר יניחנו עד שבת הבאה, דכיון דלחם נסדר כדנינו ובשבת, קדשו שלחן ושוב אינו יכול להשהותו אלא עד שבת ראשונה דמיפסיל בלינה: ואין חייבין עליהן משום פגול. אם הקטירן על מנת לאכול הלחם למחר, אינו פגול, שלא קרב המתיר כמצותו: ולא משום נותר. שאין נותר חל על הלחם, שהרי אין ראוי לאכילה: וטמא. האוכלו בטומאת הגוף אינו בכרת, כדאמרינן בהקומץ (דף כה) הנותר לטהורים חייבים עליו משום טומאה, וזה לא ניתן לטהורים מעולם, דבזיכים הוו מתירים ידידיה ולא קרבו כהלכתן: יניחנה לשבת הבאה. ויעמוד שבועיים על השלחן. דכיון דלא נסדר בשבת, אין שלחן מקדש עד שתגיע שבת, ומאותו שבת יכול להשהותן שבעת ימים: שאפילו היא על השלחן ימים רבים. קודם השבת: אין בכך כלום. שאין השלחן מקדשו עד השבת, הלכך לא מיפסיל בלינה לאחר השבת: ט אין פחות משנים. משני ימים משנאפו.

second day [after the baking] and never later than on the third day. How is this explained? [Normally,] they were baked on the day before the Festival [Shavuot] and eaten on the Festival, that is, on the second day. If the Festival fell on the day after the Sabbath [the two loaves would then be baked on the Friday, since the baking does not override the Sabbath], they would be eaten on the third day. The showbread was never eaten earlier than on the ninth day and never later than on the eleventh day. How is this explained? [Normally,] it was baked on the day before the Sabbath and eaten on the Sabbath [of the following week], that is, on the ninth day. If a Festival fell on the day before the Sabbath, [and the showbread would then be baked before the Festival, on Thursday], it would then be eaten on the tenth day. If the two days of Rosh Hashanah [fell before the Sabbath, it would then be baked on Wednesday. Rosh Hashanah was generally kept two days, even in Eretz Yisrael], it would then be eaten on the eleventh day. [The baking] overrides neither the Sabbath nor the Festival. Rabban Shimon ben Gamliel says in the name of Rabbi Shimon, son of the *Segan* [deputy High Priest], It overrides the Festival, but not the fast day [the Day of Atonement; when Yom Kippur fell on a Friday, the showbread was then baked on Thursday.]

רבנו עובדיה מברטנורא

נאכלות לשלשה. שאפאום בערב שבת, לפי שאין אפיתן דוחה לא שבת ולא יום טוב: לתשעה. בשבת שניה שהוא תשיעי לאפיתו: לעשרה. שנאפות בחמישי בשבת: שני ימים טובים של ראש השנה. קודם לשבת. נאפה ברביעי ונאכל בשבת שניה, הרי לאחד עשר. ואם תאמר, הרי שנים עשר נינהו, דהא אותה שבת הוי יום הכפורים ואין הלחם נאכל עד למוצאי שבת. הא לא קשיא, דלענין אכילת קדשים הלילה הולך אחר היום שעבר, הלכך מקרי אחד עשר: ואינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב. לפי שאין אופים ומבשלים ביום טוב אלא מה שאוכל באותו היום בלבד: רבן שמעון בן גמליאל אומר וכו'. ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל:

יתר על שלשה. כיצד, נאפות מערב יום טוב ונאכלות ביום טוב, לשנים. חל יום טוב להיות אחר השבת, נאכלות לשלשה. לחם הפנים נאכל אין פחות מתשעה, ולא יתר על אחד עשר. כיצד, נאפה בערב שבת ונאכל בשבת, לתשעה. חל יום טוב להיות ערב שבת, נאכל לעשרה. שני ימים טובים של ראש השנה, נאכל לאחד עשר. ואינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב. רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי שמעון בן הסגן, דוחה את יום טוב ואינו דוחה את יום צום:

Gemara Menachot 99b

גמרא מנחות דף צט:

It was taught: Rabbi Yose says, Even if the old [showbread] was taken away in the morning and the new was set down in the evening, there is no harm. How then am I to explain the verse “Before me continually?” [It teaches that] the table should not remain overnight without bread. Rav Ammi said, From these words of Rabbi Yose [who ruled that if the old showbread was on the table for some time in the morning and the new for some time in the evening, this accounted as “continually”] we learn that even though a

תנאי רבי יוסי אומר אפילו סלק את הישנה שחרית וסדר את החדשה ערבית אין בכך כלום אלא מה אני מקיים לפני תמיד שלא ילין שלחן בלא לחם. אמר רבי אמי מדבריו של רבי יוסי נלמוד אפילו

man learns but one chapter in the morning and one chapter in the evening he has thereby fulfilled the precept of “This book of the law shall not depart out of your mouth.” (Joshua 1:8) Rabbi Yochanan said in the name of Rabbi Shimon bar Yochai, Even though a man reads only the *Shema* [the passage beginning “Hear, O Israel” (Deuteronomy 6:4-9)] morning and evening he has thereby fulfilled the precept of [“This book of the law] shall not depart.” It is forbidden, however, to say this in the presence of *amei ha-aretz*” [such a pronouncement might deter the common people from educating their children in the study of the Torah, seeing that the Scriptural precept is fulfilled by the twice daily recital of the *Shema*]. But Rava said, It is a meritorious act to say it in the presence of *amei ha-aretz*. [For they would reason thus: if merely for the recital of the *Shema* twice daily the reward is offered: “Then you shall make your ways prosperous and then you shall have good success” (Joshua 1:8) how great shall be the

reward for those that devote their whole time for the study of the Torah!] Ben Damah, the son of Rabbi Yishmael's sister, once asked Rabbi Yishmael, “May one such as I, who has studied the whole of the Torah, learn Greek wisdom [Probably the study of Greek philosophy; a curse is placed on anyone who teaches his son Greek wisdom (Menachot 64b)]?” He thereupon read to him the following verse, “ 'This book of the law shall not depart out of your mouth, but you shall meditate therein day and night' (Joshua 1:8) — Go then and find a time that is neither day or night, and then learn Greek wisdom.” This, however, is at variance with the view of Rabbi Shmuel bar Nachmani. For Rabbi Shmuel bar Nachmani said in the name of Rabbi Yonatan, This verse is neither duty nor command, but rather, a blessing. For when the Holy One, blessed be He, saw that the words of the Torah were most precious to Yehoshua, as it is written, “His minister Yehoshua, the son of Nun, a young man, departed not out of the tent,” (Exodus 33:11) He said to him, “Yehoshua, since the words of the Torah are so precious to you, [I assure you,] 'this book of the law shall not depart out of your mouth!' ” A Tanna of the School of Rabbi Yishamel taught, The words of the Torah should not be to you as a debt [which must be paid off, one's whole desire being to discharge the debt so as to be free from it], neither are you at liberty to desist from it [see Avot 2:16]. Chizkiyah said, What is the meaning of the verse, “Yes, He has allured you out of the mouth of straits into a broad place, where there is no straitness?” (Job 36:16) Come

לא שנה אדם אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית קיים מצות לא ימוש ספר התורה הזה מפיד. אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי אפילו לא קרא אדם אלא קריאת שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאומרו בפני עם הארץ ורבא אמר מצוה לאומרו בפני עם הארץ. שאל בן דמה בן אחותו של רבי ישמעאל את רבי ישמעאל כגון אני שלמדתי כל התורה כלה מהו ללמוד חכמת יוגית קרא עליו המקרא הזה (יהושע א) לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יוגית ופליגא דרבי שמואל בר נחמני דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה ראה הקדוש ברוך הוא את יהושע שדברי תורה תביבים עליו ביותר שנאמר (שמות לג) ומשרתו יהושע בן נון נצר לא ימוש מתוך האהל אמר לו הקדוש ברוך הוא יהושע כל כך תביבין עליך דברי תורה. לא ימוש ספר התורה הזה מפיד. תנא דבי רבי ישמעאל דברי תורה לא יהו עליך חובה ואי אתה רשאי לפטור עצמך מהם אמר חזקיה מאי דכתיב (איוב לו) ואף הסיתך מפי צר רחב לא מוצק

and see that the manner of the Holy One, blessed be He, is not like that [of men] of flesh and blood. A man of flesh and blood allures another out of the ways of life, into the ways of death [see Deuteronomy 13:7 where the same expression is used for enticement into idolatry], but the Holy One, blessed be He, allures man out of the ways of death, into the ways of life [i.e., to the Torah, which delivers from the fire of gehenna], as it is written, “Yes, He has allured you out of the mouth of straits,” that is, out of gehenna, whose mouth is narrow

so that its smoke is stored up within it [in order that the wicked be tormented there with fire and smoke]. And lest you say that as its mouth is narrow, so the whole [of gehenna] is narrow, the text therefore stated, “Deep and large;” (Isaiah 30:33) [The reference in the verse is to gehenna]. And lest you say that it is not made ready for a king [i.e., a disciple who once devoted himself to the study of the Torah but has now forsaken it], the text therefore stated “Yes, for the king it [gehenna] is prepared.” (ibid.) And lest you say that there is no wood in it, the text therefore states, “The pile thereof [of gehenna] is fire and much wood.” (ibid.) And lest you say that this [deliverance from the fires of gehenna, without further reward] is the sole reward [of the Torah], the text therefore states “And that which is set on your table is full of fatness.” (Job 36:16)

תחתיה בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם אדם מסית את חברו מדרכי חיים לדרכי מיתה. והקדוש ברוך הוא מסית את האדם מדרכי מיתה לדרכי חיים שנאמר ואף הסיתך מפי צר מגיהנם שפיה צר שעשנה צבור בתוכה ושמה תאמר כשם שפיה צר כך קלה צרה תלמוד לומר (ישעיה ל) העמיק הרחיב ושמה תאמר למלך לא הוכנה תלמוד לומר (שם) גם היא למלך הוכנה ושמה תאמר אין בה עצים תלמוד לומר (שם) מדורתה אש ועצים הרבה שמה תאמר זה הוא שכרה תלמוד לומר (איוב לו) ונחת שלחנך מלא דשן:

זוהר צו דף ל"ה ע"א

עד דהוו אזלי אשכחו חד גברא דהוה אתי ותלת ענפי הדס בידיה קריבו גביה אמרו ליה למה לך האי אמר לרווחא אובדא. אמר רבי אלעזר שפיר קאמר. אבל תלת אלין למה. אמר ליה חד לאברהם חד ליצחק. וחד ליעקב. וקשרינא להו כחדא וארהנא בהו בגין דכתיב (שיר א) לריח שמינך טובים שמן הנורק שמה. בגין דכהאי ריחא אתקנים חולשאי דנפשא ובהימנותא דא אתקנימא ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא אמר רבי אלעזר ופאה חולקיהון דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי. תא חזי לית עלמא (ניא נפשא) מתקנימא אלא על ריחא ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא דהא בשעתא דנפיק שבתא (בתפודה החבילה) וסלקא נפשא יתרא ואשתארו ונפשא ורוחא מתפרשן עציבין אתא ריחא דא ומתקרין דא כדא ותדאן ועל דא בעי רוחא בתר רוחא לקבלא ריחא בין דאתקבל ריחא מתקרין כדא ותדאן כי האי גוננא ריחא דקרנבא בריחא מתקרין כלא כחדא ומתלהטן בוציני ותדאן תא חזי תרי בוציני חד לעילא וחד לתתא אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא החוה תננא דסליק (ניא דסליק מבוצינא תתאה) להיט החוה בוצינא עלאה כד תננא דקרנבין האי תננא דסליק להיט בוציני עלאי ומתלהטן כחד ומתקרין כלאו כחדא בריחא דא ובגין כך ריח גיהנום לני. (אשה) והא אוקמוה ועל דא ריחא דקרנבא קוימא דכלא וקוימא דעלמא וקרנבא על ידא דכהנא דמקרב כלא ובגין כך שבעה יומי אששלמותא אשתלימו ביה בגין דיתברכו כלאו כפולתניה וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא. כתיב (ישעיה כה) וי אליה ארוממך וגומר האי קרא אוקמוה. וי אליה אתה. דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא ולשבחא ליה על כלא ומאן אתר שבחא דיליה כמה דאוקמוה והכא מעמיקא דכלא דכתיב כי עשית פלא.

פְּלֹא בְּמִה דְּכָתִיב (שם ט) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלֹא וְהָאֵתְמַר עֲצוֹת מְרַחֵק עֲצוֹת בְּמִה דְּאֵתְמַר יוֹעִין. מְרַחֵק דְּכָתִיב (ירמיה לא) מְרַחֵק יְיָ נִרְאָה לִי. וּבְכָתִיב (משלי לא) מִמְּרַחֵק תִּבְיָא לְחִמָּה. אֲמוּנָה אוּמָן. בְּמִה דְּאֵתְמַר (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל וְאוֹקְמוּהָ אֲמוּנָה בְּלִילָה. בְּמִה דְּאֵתְמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת וּבְכָתִיב (איכה ג) תִּדְרָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ. וְזִמְיָן קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְדַבְּרָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל מַחוּבִּיהוֹן בְּמִה דְּכָתִיב (יהווקאל לה) וְזִרְקִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוּרִים וּמְהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲמַתֵּר אֶתְכֶם. בְּרִידָה יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sha'arei Kedushah, Part 2, Section 6

שערי קדושה חלק ב שער ו

Concerning prayer: Our Rabbis, of blessed memory, said that it is one of the things that stand at the pinnacle of the world; as we already know that it is of greater value than all the sacrifices. As it says, “Why do I need your many sacrifices?” (Isaiah 1:11) And it is written, “even when you do pray much” (ibid., verse 15) From this we see that it is greater. Just as sacrifices atone, so too, prayer atones for a person's sins. In the Zohar, in the portion of *Vayak'hel*, it says: “Prayer is more precious than all sacrifices, than all redeeming actions ... it acquits the guilty.” Our Rabbis, of blessed memory, said, “Why did Elkanah merit to rear Shmuel, who was considered as great as Moshe and Aharon? Because he would go up in pilgrimage and bring up many people with him and [thereby] bring them merit.” His son, Shmuel, after him, acted in the same way. As it says, “and he would go around to Bet El and Gilgal and would judge Israel ... and his return would be to Ramah, for his home was there.” (I Samuel 7:16-17) Avraham, out of all

תְּפִלָּה אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָה שְׁהוּא מִדְּבָרִים שְׁעוּמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּכְמוֹ שִׁדְעָתָּ בִּי הִיא גְדוֹלָה מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת שְׁנֵאֲמַר (ישעיה א) לְמָה לִּי רֹב זְבָחֵיכֶם וְגו' וּבְכָתִיב גַּם כִּי תִרְבוּ תְּפִלָּה מִכָּל שְׁגוֹלָה מִהֵן וּכְמוֹ שְׁהַקְּרָבָנוֹת מִכְּפָרִין הַתְּפִלָּה גַּם כֵּן מִכְּפָרֵת עוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל אָדָם וּבִסְפָר הַזּוֹהָר פ' וַיִּקְהַל צְלוֹתָא יִקְרָא מִכָּל פּוֹלְחָנִין מִכָּל פּוֹרְקָנִין וְכו' מְזַבֵּי לְחַיִּיבָא אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָה לְמָה זָכָה אֶלְקָנָה לְהַעֲמִיד שְׁמוּאֵל שֶׁשֶׁקוֹל כְּמִשָּׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי שְׁהִיָּה עוֹלָה לְרַגֵּל וּמַעֲלָה לְבַנֵּי אָדָם הֲרִבָּה עָמוּ וּמְזוּבָה אוֹתָן וְכֵן שְׁמוּאֵל בְּנוֹ נוֹהֵג אַחֲרָיו כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (שמואל א' ז) וְסָבַב בֵּית אֵל וְהִגְלָל וְשָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל וְתִשׁוּבָתוֹ הֲרַמְתָּה בִּי שֵׁם בֵּיתוֹ וְאַבְרָהָם לֹא זָכָה מִכָּל מַעֲלוֹתָיו אֲלֵא מִשׁוּם וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרֹן וּבְכָתִיב (בראשית יח) וְאַבְרָהָם הָיָה יְהִיָּה לְגוֹי גְדוֹל וְגוֹמֵר כִּי יִדְעֵתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה וְגוֹמֵר וְשִׁמְרוּ דְרָךְ ה' וְגוֹמֵר וְכָל רֵאשֵׁי הַדּוֹרוֹת אֵינָן זֹכִינָן אוֹ אֵינָן נִעְנְשִׁים אֲלֵא עַל סִבָּה זוֹ:

his virtues, merited only because of “the souls that they had made in Charan.” (Genesis 12:5) And it is written, “And Avraham will become a great nation For I have known him, so that he will command [his children after him ... and will keep the way of the Lord]” (Genesis 18:18-19) The leaders of every generation are blessed or punished, contingent on this [i.e., if they are able to bring merit to the public and they do so, or not].

Practical Law:**Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 2**

(1) A leper brings three tenths [of an *eifah* of flour] with his three sheep which serve as the sin-offering, the guilt-offering, and the burnt-offering. From the Oral tradition we learn that they come together with his sacrifices, a tenth for each sheep, mixed with a quarter of a *hin* of oil, and a quarter [of a *hin*] of wine with each of the individual three tenths, like other libations for sheep. One who offers a half-grown animal [see end of *halachah* portion for Thursday] brings with it the libations for a ram, but his sacrifice is not accounted to him. (2) A *hin* equals twelve *log*. We have already made known the amount of a *log* with other measures in the chapters of *Eruvin* [demarcation of areas for the purpose of carrying on the Sabbath]. (3) A tenth [of an *eifah*] equals an *omer*, which is the amount of [dough for which one is obligated to separate] *challah*. We have already clarified its size in [our discussion of] the subject of *challah*. (4) When one measures the libations or the meal-offerings, either of an individual or communal meal-offering, one does not measure three tenths [of an *eifah*] for a bull or two for a ram [at one time]. Instead, one measures it [one tenth at a time] in a one-tenth [*eifah* measuring bowl] that is in the Temple. The oil of the libations too, is measured in its measuring vessel that is in the Temple; and the oil of a meal-offering of an individual [is measured] in the *log* that is in the Temple. According to the number of tenths [of flour brought], so too, is the number of *logs*.

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב

א המצורע מביא עם שלשה כבשים שלו שהן חטאת ואשם ועולה שלשה עשרונים ומפי השמועה למדו שהן באין בכלל הזבחים שלו עשרון עם כל כבש בלול ברביעית ההין שמן. ורביעית זין עם כל עשרון משלשתן כשאר נספי הכבשים. והמקריב את הפלגס מביא עמו נספי איל ולא עולה לו זבחו: ב ההין היא שנים עשר לוג. וכבר הודענו שעור הלוג עם מדות אחרות בהלכות ערובין. ג והעשרון הוא העומר שהוא שעור חלה וכבר בארנו שעורו בענין חלה: ד בשמודדין הנסכים או המנחות בין מנחת יחיד בין מנחת צבור אין מודדין אותו במדה של שלשה עשרונים לפר או של שנים לאיל אלא מודד הכל בעשרון אחד שהיה במקדש וכן השמן של נסכים מודדין אותו במדתו שבקדש. ושמן של מנחת היחיד בלוג שבמקדש כמנין העשרונות כר מנין הלוגין:

TZAV FOR THURSDAY NIGHT

צו ליל ששי

צירוף יהוה

ד וית תרתינ פלין וית תרפא די עליהן די על גססיא וית חצרא דעל כבדא על כליתא יעדנה: ה ויסק יתהון כהנא

ד ואת שתי הפלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הפלית יסירנה: ה והקטיר

(4) And the two kidneys [along] with the fat that is upon them, which is at [the level of] the flanks. And he should remove the diaphragm with [part of] the liver, along with the kidneys. (5) And the priest will cause them to [go up in]